

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΒΕΛ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ ΕΙΣ Ι.Ν. ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΛΟΥΜΠΛΙΝ.

Ι. Καθεδρικός Ναός Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος εἰς τό Λούμπλιν,

25 Ἰουνίου 2010.

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ καί πάσης Παλαιστίνης!

Καλωσορίζομεν τήν Ὑμετέραν θειοτάτην Μακαριότητα εἰς τό ἔδαφος τῆς ἱστορικῆς ἐπισκοπῆς τοῦ Χέλμ, ἡ ὁποία εἰς τόν προσεχῆ χρόνον θέλει ἵνα ἐορτάσῃ τήν 800^η – ἐπετηρίδα τῆς ἰδρύσεώς της. Τά ἐδάφη τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν ἀποτελοῦν ἕνα σημεῖον ἐπαφῆς τῶν δύο Χριστιανικῶν πολιτισμῶν καί τῶν δύο ἐθνῶν. Εἰς τό δυτικόν μέρος τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ κυριαρχοῦσε ἡ Λατινική Χριστιανοσύνη καί ὁ Πολωνικός πολιτισμός, ἐν ᾧ εἰς τό ἀνατολικόν ἡ βυζαντινὴ παράδοσις καί ὁ ρουθηνικός πολιτισμός.

Οἱ πρόγονοι ἡμῶν εἶχον τήν συνείδησιν, ὅτι τό φυτῶριον τῆς Χριστιανοσύνης εἶναι ἡ Ἀγία Πόλις Ἱερουσαλήμ. Εἰς τά ἐδάφη τῆς πρῶν ἐπισκοπῆς τοῦ Χέλμ τό φῶς τῆς Χριστιανικῆς πίστεως ἦλθεν ἀπό τό Κίεβο, τό ὁποῖον οὐχί τυχαίως ὠνομάζετο ἀκριβῶς «ἡ Νέα Ἱερουσαλήμ». Ἐνας ἀπό τούς καρπούς τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ τῆς Ρωσίας τοῦ Κιέβου ὑπῆρχεν ὁ ἐκχριστιανισμός τῶν ἀνατολικῶν ἐδαφῶν τῆς ἡμετέρας ἐπισκοπῆς, καί ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ Χέλμ ὑπῆρχεν μία ἀπὸ τὰς παλαιότερας ἐπισκοπὰς τῆς Μητροπόλεως τοῦ Κιέβου.

Ἡ ἱστορία δέν ἔδειχνε ἔλεος εἰς τούς πρόγονους ἡμῶν, μέ τό νά παρέχῃ πολλάς δοκιμασίας εἰς τήν διαφύλαξιν τῆς πιστότητος αὐτῶν πρὸς τήν Ἀγίαν Ὁρθοδοξίαν.

Εἰς τήν λίαν δύσκολον περίοδον ταύτην ὅμως διὰ τήν Μητροπόλιν τοῦ Κιέβου, συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν τοῦ Χέλμ, ἡ ἐνίσχυσις καί ἡ βοήθεια ἔρχονταν ἀκριβῶς ἀπὸ τήν Ἱερουσαλήμ. Ἀκριβῶς ὁ προκάτοχος Ὑμῶν εἰς τήν καθέδραν τῶν Ἱεροσολύμων – ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης, διέπραξεν εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ ΙΗ' αἰῶνος τήν ἀναγέννησιν τῆς Ὁρθοδόξου Ἱεραρχίας εἰς τήν Μητρόπολιν τοῦ Κιέβου. Αὐτός ἐπίσης εἰς τὰς ἀρχάς τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1621 ἐχειροτόνησε τόν νέον ἐπίσκοπον τοῦ Χέλμ τόν Παΐσιον Τσερχάβσκι. Αὐτό τό γεγονός ἐνεδυνάμωσε πολὺ τήν Ὁρθοδοξίαν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμῶν, παρά τοῦ ὅτι ὁ ἐπίσκοπος αὐτός οὔτε εἶχεν τό δικαίωμα ἵνα διαμείνῃ εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπῆς του. Διὰ τούς πρόγονους ἡμῶν ἦτο συμβολικόν τό γεγονός, ὅτι ἀκριβῶς ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἦλθεν ἡ μεγάλη ἐνίσχυσις κατὰ τήν πιό δύσκολον περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τήν γῆν τοῦ Χέλμ. Ἐπίσης ἡ ἐπομένη περίοδος εἰς τήν ἐνίσχυσιν τῆς Ὁρθοδοξίας εἰς τήν Ἐπισκοπὴν ἡμῶν ἀντιστοιχίχεν εἰς τόν καιρόν, ὁπότε κατὰ τὰ ἔτη 1648 – 1649 εἰς τήν Μητρόπολιν τοῦ Κιέβου εὐρίσκετο ὁ ἐπόμενος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ὁ Παΐσιος. Εἰς τόν προσεχῆ χρόνον ἐκ νέου ἀνεγεννήθη ἡ ἐπισκοπὴ τοῦ Χέλμ. Ἐξ ἄλλου αἱ σχέσεις μεταξύ τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν καί τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων ἦσαν πολὺ ποικιλόμορφοι. Ὁ Πατριάρχης Θεοφάνης παρεῖχε π.χ. ἐνίσχυσιν εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀδελφότητας, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἕνα ὀχύρωμα διὰ τήν Ἀγίαν Ὁρθοδοξίαν. Μία ἐκ τῶν Ἀδελφοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἀπὸ αὐτόν ἕνα

Πατριαρχικόν Γράμμα ἦταν ἡ Ἀδελφότης τοῦ Ζάμοστς.

Παρουσιάζοντας τήν ἐπισκοπήν ἡμῶν δέν εἶναι δυνατόν, ἵνα μή μνημονευθῇ ἡ τραγική μοίρα τῆς Ὁρθοδοξίας κατά τόν Κ' αἰῶνα. Ὡς σύμβολα τοῦ Γολγοθᾶ τῆς γῆς τοῦ Χέλμ κατά τόν περασμένον αἰῶνα μποροῦν ἵνα χρησιμεύσουν τά ἐξῆς τρία γεγονότα. Τό 1938, κατά τήν διάρκειαν δύο μηνῶν, εἰς μίαν περίοδον εἰρήνης, εἰς ἕνα χριστιανικόν κράτος, κατεστράφησαν ἐδῶ 127 ὀρθόδοξοι ναοί. Εἰς τήν δεκαετίαν τοῦ 1940 εἰς τήν γῆν τοῦ Χέλμ καί Ποδλαχίας ἔλαβε χώραν τό μαρτύριον ὑπέρ πίστεως, ὅταν πολλοί ἄνθρωποι ἐθυσίασαν τήν ζωήν αὐτῶν. Πρίν ἀπό ἐπτά χρόνια ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀγίας Ἐκκλησίας ἡμῶν συγκατέλεξεν μερικούς ἐξ αὐτῶν εἰς τήν Σύναξιν τῶν Μαρτύρων τοῦ Χέλμ καί τῆς Ποδλαχίας. Τό τρίτον γεγονός, τό ὁποῖον εἶναι ἀποφασιστικόν διά τήν μοῖραν τῆς Ὁρθοδοξίας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ, εἶναι αἱ ἀπελάσεις τοῦ Ὁρθοδόξου πληθυσμοῦ, αἱ ὁποῖαι διεπράχθησαν κατά τό μέσον τῆς δεκαετίας τοῦ 1940, γεγονός τό ὁποῖον προκάλεσεν τό ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοί ἔγιναν ἐδῶ ὀλιγάριθμοι.

Ἡ ἀναγέννησις τῆς Ὁρθοδόξου ὑποδομῆς τῆς ἐπισκοπῆς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ ἤλθε μόλις εἴκοσι χρόνια πρίν. Σήμερα ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπισκοπῆς εἶναι τό Λούμπλιν, καί αὕτη ἐπονομάζεται ἡ ἐπισκοπή τοῦ Λούμπλιν καί τοῦ Χέλμ. Τό Λούμπλιν δέν εἶναι ἕνας τυπικός τόπος εἰς τήν ἐπαρχίαν τοῦ Χέλμ. Εἰς τήν ἀντιπαράθεσιν πρός τό ἀνατολικόν μέρος τῆς ἐπισκοπῆς ἡμῶν, εἰς τό Λούμπλιν οἱ Ὁρθόδοξοι ἦταν πάντοτε μία ὀλιγάριθμος μειονότης ἐν τῷ μέσῳ τῆς Πολωνικῆς Ρωμαιοκαθολικῆς πλειοψηφίας. Αἱ ἀπαρχαί ὅμως τῆς Ὁρθοδοξίας φθάνουν ἐδῶ τόν Μεσαίωνα καί ἡ τοπική κοινότης – παρά τό ὅτι ἐν διασπορᾷ – ἔπαιζε ἕνα μέγαν ρόλον. Ὡς ἀπόδειξις τούτου μπορεῖ νά εἶναι καί τό γεγονός, ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστική Ἀδελφότης τοῦ Λούμπλιν, ἰδρυθεῖσα τό ἔτος 1586, ὡς μία ἀπό τάς πρώτας Ἀδελφότητας εἰς τήν Μητρόπολιν, εἶχεν καταστατικόν ἐπικυρωθέν ὑπό τούς Ἀνατολικούς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας.

Ὁ ὑπέροχος καθεδρικός ναός αὐτός τῆς τοῦ Σωτῆρος Μεταμορφώσεως, εἰς τόν ὁποῖον εὕρισκόμεθα, εἶναι ἕνας ἀπό τούς παλαιότερους Ὁρθοδόξους Ἱεροῦς Ναούς εἰς τήν Πολωνίαν. Ἐκτίσθη αὐτός εἰς μίαν πολύ δύσκολον διά τήν Ὁρθοδοξίαν περίοδον – εἰς τάς ἀρχάς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Τόν καθηγίασεν διά τῆς σεπτῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἕνας ἀπό τούς πιό ἐξέχοντας Ἱεράρχας τοῦ ΙΖ' αἰῶνος – ὁ Ἅγιος Μητροπολίτης Κιέβου Πέτρος (Μογίλας), τοῦ ὁποίου *Ἡ Κατήχησις (Ὁμολογία Πίστεως)* ἐπεκυρώθη τό 1643 ὑπό τούς Ὁρθοδόξους Πατριάρχας τῆς Ἀνατολῆς, συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Παΐσιου.

Ἀκριβῶς εἰς τόν Ἰ. Ναόν τοῦτον ἐπὶ αἰῶνας εὕρισκετο ἡ πολυτίμητος εἰκὼν τῆς Θεοτόκου τοῦ Λούμπλιν, ἡ ὁποία ἐχάθη πρίν ἀπό σχεδόν ἑκατόν ἔτη. Ἀξιοσημεῖωτον εἶναι τό, ὅτι δίπλα εἰς αὐτήν τήν πολυτίμητον εἰκόνα ἐτοποθετήθη ἕνα ἀντίγραφον τῆς εἰκόνης τῆς Ἱεροσολυμιτίσεως, τήν ὁποίαν οἱ εὐσεβεῖς Ὁρθόδοξοι χριστιανοί τοῦ Λούμπλιν ἔλαβον ἀπό τόν προκάτοχον Ὑμῶν – τόν Πατριάρχην Ἱεροσολύμων Δαμιανόν πρίν ἑκατόν ἔτη – τό 1907. Τότε ὁ Πατριάρχης αὐτός ἐχάρισεν ἐπίσης ἕνα κομμάτι τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τοῦ Κυρίου καθώς καί ἕνα κομμάτι ἀπό τήν πέτραν τοῦ Γολγοθᾶ, τά ὁποῖα περιβάλλονται ἐνταῦθα μετὰ μεγάλης τιμῆς. Δέον ὅπως ἀναφερθοῦν τά λόγια του Πατριάρχου Δαμιανοῦ, τά ὁποῖα ἀπευθύνθηκαν πρίν ἀπό ἑκατόν ἔτη εἰς τούς ἐνορίτας τοῦ Λούμπλιν, μετὰ τῶν ὁποίων ἐστήριζεν αὐτούς εἰς τήν ἁγίαν Ὁρθοδοξίαν: «καμία ζημία δέν πρόκειται ἵνα βλάβῃ ὑμᾶς, ἐάν μετὰ καθαρᾶς συνειδήσεως θέλητε μείνει ἰσχυροί εἰς τήν τῶν πατέρων πίστιν καί πεπεισμένοι εἰς τό ὅτι ἡ μόνη Ὁρθόδοξος πίστις δίδει σωτηρίαν πρός τήν αἰώνιον ζωήν» .

Τό Λούμπλιν εἶναι πόλις μετά μεγάλης ἱστορίας, ὅπου ἐκτός τῶν Πολωνῶν ἔζησαν ἐπὶ αἰῶνας οἱ ἐκπρόσωποι πολλῶν ἐθνῶν καὶ θρησκειῶν, καθὼς καὶ ἡ ἴδια Ὁρθόδοξος Κοινότης ἦτο καὶ εἶναι πολυεθνική. Τό Λούμπλιν ὅμως εἶναι καὶ τόπος μνήμης, ἀκριβῶς ὧδε εὐρίσκεται τόπος πολὺ συμβολικός διὰ ὁλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα – τό στρατόπεδον συγκεντρώσεως τοῦ Μαϊντάνεκ, ὅπου μέ ἕνα θηριῶδες τρόπον ἐξολοθρεύθηκαν δεκάδες χιλιάδων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων.

Καλωσορίζομεν Ὑμᾶς, Μακαριώτατε Πατριάρχα, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἡμῶν, εἰς τὴν ὁμορphen πόλιν ταύτην, εἰς τὸν ἱστορικόν Ἱ. Ναόν, ὡς τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ Μήτηρ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἵμεθα πολὺ εὐγνώμονες πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μακαριότητα, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σάββαν, διὰ τὴν σημερινὴν ἐορτὴν εἰς τό Λούμπλιν. Χαιρόμεθα, ὅτι εἶναι παρὼν ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Ἰωσήφ Ζητσίנסκι, ὁ Ρωμαιοκαθολικός Μητροπολίτης τοῦ Λούμπλιν.

Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλήμ, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν προσευχῇ συναντήσεως ἡμῶν, παρακαλῶ δεχθεῖτε τὴν εἰκόνα τῆς προστάτιδος τῆς γῆς ἡμῶν, τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου τοῦ Χέλμ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, τὴν ὁποίαν κομίσατε σήμερον εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἡμῶν ἀπὸ τὴν ἁγίαν γῆν τῆς Ἱερουσαλήμ.